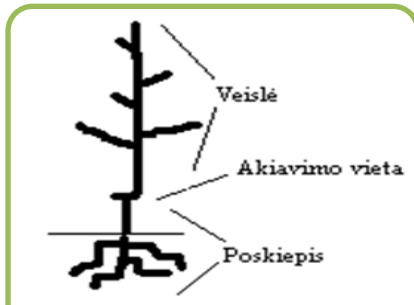
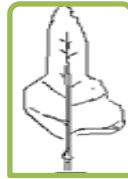

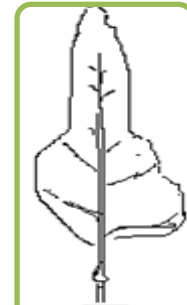
Poskiepio įtaka obelių vaisių kokybės rodikliams

Poskiepis – vaismedžio dalis į kurį skiepijama norima veislė – tai vaismedžio šaknys

Nykštukiniai :
P 59, P 22, G.65

Žemaūgiai :
M.9, B.9, G.11, G.16,
G.41, P 2, B.396, P 60

Poskiepiai šiuolaikinės intensyvios sodininkystės sąlygomis yra svarbus veiksnys, darantis įtaką vaismedžio augumui, derėjimo pradžiai, derliui ir produktyvumui. LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institute atliekami visų sodo augalų poskiepių tyrimai. Plačiausiai ir išsamiausiai tiriami obelių poskiepiai – po atliktų tyrimų rajonuoti poskiepiai, skirti intensyviai verslinei sodininkystei: žemaūgiai P 60, B.396, M.9 bei nykštukiniai P 22 ir P 59.

Poskiepiai ir vaisių kokybė

Vaisių dydis dažniausiai priklauso nuo vaismedžio derliaus ir jo produktyvumo, tačiau pastebėta, kad obelys su Pure 1, P 22 ir P 59 poskiepiais augina mažesnius vaisius.

Pastebėtos tendencijos, kad kuo žemesnio augumo poskiepis, tuo anksčiau sunoksta vaisiai. O tai reiškia, kad tos pačios veislės, tačiau su skirtingais poskiepiais, vaisių skynimo laikas skirsis. Vaisių sunokimą ypač skatino P 2 ir Pure 1 poskiepiai. Pagal sunokimo indekso parodymus 'Aukso' veislę nuo šių poskiepių reikia skinti 3-5 d anksčiau negu nuo B.396 ar M.9 poskiepių. Žinant kai kurių veislių polinkį nubyrėti, toks laiko tarpas tampa svarbus derliaus nuėmimo darbų organizavime ir turi esminės įtakos laikymosi trukmei.

Poskiepis	Tirpios sausosios medžiagos, %	Askorbo rūgštis, g/100g	Titruojama rūgštumas, %	Fenoliai, mg/100g	Krakmolas, balais (0-10)
B396	12,33	8,8	0,37	200,6	7,73
B9	13,84	10,0	0,38	229,2	8,47
M9	13,84	9,2	0,29	191,8	8,93
M26	11,97	9,6	0,52	198,1	6,12
P22	14,00	8,4	0,35	211,6	7,36
P59	13,67	9,0	0,44	201,4	7,42
P61	12,77	8,4	0,49	238,0	6,92
P62	12,16	8,0	0,42	194,3	7,93
P66	12,06	8,9	0,44	199,8	7,97
P67	12,74	9,6	0,43	252,8	7,75
PB4	14,70	9,1	0,34	206,9	7,94
Pure1	12,11	10,0	0,44	145,6	7,33
LSD ₀₁	0,589	0,383	0,026	24,218	0,546

Pastebėta, kad poskiepio tipas turi įtaką 'Aukso' vaisių cheminei sudėčiai ir jų tvirtumui (lentelė). Tarp cheminės sudėties rodiklių didesnė poskiepio įtaka nustatyta tirpių sausųjų medžiagų, askorbo rūgšties ir titruojamojo rūgštumo kiekiui vaisiuose. Daugiausia tirpių sausųjų medžiagų sukaupia 'Aukso' vaisiai užauginti su B9, M9, P22, P59 ir PB4 poskiepiais (14,7-13,67%). Su Pure1 poskiepiu užauginti vaisiai išsiskiria gausiu askorbo rūgšties (10,0 mg/100g) ir organinių rūgščių (0,44%) kiekiu. Fenolinių junginių 'Aukso' vaisiai sukaupia nuo 145,6 iki 252,8 mg/100g. Su P67 poskiepiu auginami obuolių vaisiai jų sukaupia daugiausia. Su kitais poskiepiais užauginti obuoliai fenolinių junginių kiekiu skyrėsi nežymiai. Nustatytas stiprus koreliacinis ryšys tarp bendro fenolinių junginių kiekio ir obuolių vaisių antiradikalinio aktyvumo, kuris išreikštas lygtimi $y=0,1129x-0,8099$ su determinacijos koeficientu $R^2=0,8109$. Vaisiuose krakmolo kiekis įvertintas nuo 7,33 iki 8,93 balo. Didesniais balais įvertinti obuoliai užauginti su B9 ir M9 poskiepiais – 8,47 ir 8,93 balo. Pažymėtina, kad didesnė poskiepio įtaka nustatyta vaisių odelės tvirtumui. Tvirtosne odele pasižymėjo 'Aukso' vaisiai auginti su M26, P59, P61, P62, P66 ir P67 poskiepiais. Su M9 poskiepiu auginamų obuolių odelė yra minkščiausia (186,73 N/cm²).

Poskiepio įtaka 'Aukso' obuolių cheminei sudėčiai

Paruošė: Lietuvos agrarinių miškų mokslų centro filialas Sodininkystės ir daržininkystės institutas, Kauno r. Babtai, Kauno g. 30, (tel. (8-37) 555 439, el. paštas: biochem@lsdi.lt)